

Strategiska målsättningar 2018 – sammanfattning

Genom de strategiska målsättningarna (antagna av RJ:s styrelse i juni 2018) har styrelsen fastställt de kommande årens mål. Utgångspunkten är stadgarna (länk) samt den sedan 1994 fastslagna inriktningen mot humaniora och samhällsvetenskap. RJ:s främsta uppgift är att stödja forskning av hög vetenskaplig kvalitet inom dessa fält. För att åstadkomma detta ska RJ utnyttja sin ställning som fristående och oberoende aktör.

Förutsatt god ekonomisk utveckling ska RJ finansiera ny forskning med minst 500 miljoner kronor årligen.

RJ ska agera flexibelt och långsiktigt. Samarbete med såväl svenska som internationella aktörer, liksom öppenhet för det experimentella och för nya typer av stödformer är en del av detta. RJ ska vara lyhörd inför forskares frihet att formulera vetenskapliga frågeställningar, och samverka med vetenskapssamhället.

Styrelsen har pekat ut mål för de kommande årens verksamhet:

- RJ ska stärka humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning, dess synlighet och genomslag.
- RJ ska vara öppen för nya forskningsfält och verka för internationalisering.
- RJ ska stödja övergången till ett öppet vetenskapssystem.
- RJ ska utforma stödformer med hänsyn till hela den vetenskapliga karriären efter disputation, samt verka för en tydlig vetenskaplig karriär.
- RJ ska arbeta både med öppna utlysningar och riktade insatser.
- RJ ska verka för en likvärdig och rättvis bedömning i hela processen, med höga krav på god forskningsetik.
- RJ ska stärka den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningsinfrastrukturen.
- RJ ska utveckla sätten att kommunicera vetenskap. All finansiering ska förenas med krav på att tillgängliggöra resultaten.

Riksbankens Jubileumsfond är en lärande organisation. Det betyder att vi följer upp och utvärderar verksamheten, tar tillvara erfarenheter hos andra samt verkar i dialog med forskare och lärosäten.

Styrelsen för Riksbankens Jubileumsfond (RJ) beslutade i mars 2014 att utlysa projektmedel för ”Nya utsikter för humaniora och samhällsvetenskap”. Utlysningen gjordes i juni 2014 med sista ansökningsdag den 1 december 2014.

Strategiska målsättningar för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond antagna av styrelsen i Stockholm juni 2018

Genom dessa strategiska målsättningar vill styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) utveckla hur RJ de kommande åren fullgör sin uppgift som fristående finansiär av forskning inom humaniora och samhällsvetenskap, inklusive religionsvetenskap och juridik. Som utgångspunkt i all verksamhet gäller ändamålsparagrafen (§ 2) i stadgarna (<https://rj.se/Var-organisation/Stadgar/>).

De strategiska målsättningarna har utformats med insikten att RJ är en av många forskningsfinansiärer i Sverige, samtidigt som RJ:s stadgar, dess relation till riksdagen och styrelsens sammansättning ger stiftelsen viktiga och unika egenskaper.

RJ:s främsta uppgift är att främja forskning av hög vetenskaplig kvalitet. Som en fristående och oberoende aktör med ansenlig finansiell styrka, ska RJ noga överväga vilka stödformer som ingår i stiftelsens profil. RJ ska agera flexibelt och långsiktigt, samt anpassa insatser efter behoven i sektorn. Förutsatt fortsatt god ekonomisk utveckling ska minst 500 miljoner kronor årligen finansiera forskning.

RJ ska fortsätta med den inriktning som valdes i anslutning till den Kulturvetenskapliga donationen år 1994, nämligen att företräde ges åt forskning inom humaniora och samhällsvetenskap. En central målsättning är att stärka den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningen, dess synlighet och internationella genomslag. Detta kan innebära mång- och tvärvetenskapliga samarbeten. RJ vill stärka den svenska forskningens bredd och internationalisering genom att stödja forskares kontakter och samarbeten med forskningsmiljöer i hela världen, inklusive resurssvagare delar. RJ vill med detta möjliggöra verkligt globala perspektiv.

RJ:s stödformer ska vara anpassade till behoven under hela den vetenskapliga karriären efter doktorexamen. Likvärdig behandling är en förutsättning för kvalitet och styrelsen betraktar en likvärdig bedömning i hela processen som en kvalitetsfaktor.

Stiftelsen ska vara lyhörd för forskarnas frihet att formulera vetenskapliga frågeställningar inom både öppna utlysningar och riktade insatser. Forskare ska ges möjlighet att pröva nya och djärva forskningsidéer. RJ ska samarbeta med andra finansiärer, i Sverige såväl som utomlands, när det kan öka insatsernas effekt och synlighet.

RJ ska bidra till att forskning, forskningsresultat och forskningsdata finns lätt tillgängliga (s.k. öppen vetenskap) och utveckla nya sätt att kommunicera forskningsresultat.

RJ ska vara en lärande organisation och kontinuerligt följa upp hur de egna stödformerna fungerar samt ta tillvara erfarenheter hos andra forskningsfinansiärer, lärosäten och enskilda forskare. RJ ska verka för en öppenhet att experimentera, och i dialog med vetenskapssamhället ta fram och pröva nya stödformer.

För att säkerställa att den forskning som finansieras håller hög vetenskaplig kvalitet ska opartiska sakkunniga anlitas vid såväl bedömningen av ansökningarna som vid uppföljningen av projekten. Mång- och tvärvetenskapliga ansökningar kräver härvidlag en särskilt omsorgsfull och bred bedömning.

Enligt styrelsens mening är RJ:s nuvarande stödformer i huvudsak förenliga med de ovan angivna målsättningarna, även om det finns utrymme för förbättringar och förnyelse. Det kan i vissa fall kräva grundlig analys av extern expertis, men kan också genomföras av kansliet.

- Programstödet ger möjlighet till mång- och tvärvetenskapligt samarbete liksom till samarbeten mellan forskare i Sverige och utomlands. Förutsatt att ansökningarna håller förväntad kvalitet ska de ges fortsatt utrymme.
- Utrymme ska ges till riktade satsningar inom teman som bedöms vara angelägna ur vetenskaplig eller samhällelig synvinkel.
- Samarbete mellan forskare från olika forskningsmiljöer främjar vetenskapen. RJ:s ska under de kommande åren stimulera sådant samarbete vad det gäller stödformen Projekt. För att uppnå en högre kvalitet förväntas stödformen bli mer omfattande.
- Digitaliseringen påverkar forskningen i flera avseenden. Det är därför angeläget att RJ stöder humanioras och samhällsvetenskapens forskningsinfrastruktur och bidrar till utvecklingen av nya digitala resurser. Därtill bör RJ verka för breda samarbeten kring metodutveckling. RJ ska under de närmsta åren utveckla konkreta insatser för en stärkt forskningsinfrastruktur. Även anvisningarna för stödformen Infrastruktur för forskning bör ses över.
- RJ:s satsningar på den vetenskapliga karriären, såsom Pro Futura-programmet och RJ Sabbatical, fungerar väl. Det kan dock finnas anledning att se över utformning och volym, samt utveckla liknande satsningar. Flexit-programmets fortsättning är beroende av ett ökat söktryck.

- Forskningsinitiering kräver i regel internationell medverkan. Stödet bör kunna används mer strategiskt för att stärka forskningens internationalisering både vad gäller samverkan och kvalitet. Särskilt det globalt orienterade samarbetet bör utvecklas i framtida anvisningar.
- RJ:s strävan att verka för ökad synlighet av den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningen där resultat kommer till så bred användning som möjligt förutsätter att all finansiering förenas med krav på att forskningsresultaten görs tillgängliga.
- Under de kommande åren ska RJ söka nya arenor och former för att kommunicera forskningen. Kostnaden för särskilda kommunikationsaktiviteter förväntas ligga på minst nuvarande nivå.

De i detta dokument angivna strategiska målsättningarna gäller tills styrelsen beslutar annorlunda. Inriktningen bör kompletteras – och eventuellt justeras – utifrån en kontinuerlig analys av erfarenheter och omvärldsutveckling. Dokumentet blir därmed också ett instrument för RJ som en lärande organisation, förutom att ge underlag för och konkretisera de planer och beslut som styrelsen antar, främst genom det årliga beslutet om budget.